

Inuti Frösakull av Bruno Mathson.

Olssons blick i Mathsons hus

böcker

Mikael Olsson
Södrakull Frösakull
STEIDL, 2010

DET ÄR INTE BRUNO MATHSON som spelar huvudrollen i Mikael Olssons nya eleganta fotobok. Trots att Olsson har gjort ett omfattande arbete om Mathsons hus är det något annat som träder fram.

Två hus, Södrakull och Frösakull. Två svenska moderna klassiker. Båda ritade av Bruno Mathson. Den första bilden tog Mikael Olsson år 2000, och bilderna har sedan visats på Hasselblad center i Göteborg 2009, Galleri Nordenhake i Stockholm 2010, och senast på Arthur Ross Architecture Gallery i New York. Nu föreligger boken, komplett med en

intervju signerad Beatriz Colomina, och med texter av Hans Irrek och Helena Mattsson.

Hur ska man då beskriva fotografierna? Vad gör Olsson utöver att välja motiv, filter, lins och att knäppa av? Någon bildjournalistik handlar det inte om. Bilderna kan delas in i två kategorier: Frösakull porträtteras både inifrån och utifrån, Olsson hade tillgång till byggnaden under sex år, i bland sov han till och med över. Södrakull däremot har han inte varit inne i och därför bara fotograferat utifrån och in genom gardinspringor.

Husen framträder därför som vitt skilda, det förra mer hemlikt, trots sitt förfall, det andra mer som ett ensligt odefinierat hus sedan länge lämnat till sitt öde. Båda husen är nedgångna, men porträtteringen av Frösakull ger en mycket mer hel bild av huset och dess status; tomten är överväxt, illa skött och huset likaså, tapeterna skadade och golvet skitigt. Och även om man lätt undrar varför,

Olssons bilder handlar inte om hus.

»Jag kan inte med handen på hjärtat säga att husen ser ut si och så, är ungefär så här höga och har så många rum. Bilderna handlar istället om Mikael Olsson.«

framträder huset genom bilderna som genomlyst – här finns inget dolt, hemligt eller obskyrt.

Södrakull däremot blir synonymt med ödehuset och alla de frågor som väcks vid mötet av ett sådant, varför tomt, vilka bodde här och vad hände? Nu vet Mathson-entusiasten kanske svaren på de frågorna, men ändå, i relation till bilderna väcks något som ligger bortom vad som hände på plats, vad som hände på riktigt, oberoende av vad bilderna visar.

NÅGON GÅNG UNDER TIDEN då jag läser texterna och tittar på bilderna förstår jag att bilderna inte handlar om Södrakull och Frösakull, i den meningen att husen ska framträda som de verkliga är, på ett sakligt och dokumentärt sätt.

Med det sagt, naturligtvis finns husen där, både i bilderna och i södra Sverige där de byggdes och än i dag står. Men bilderna porträtterar inte husen i sig, eller kanske så här; de gör helt enkelt inte Mathsons skapelser riktigt rättvisa, på gott och ont, skulle man kunna säga. Bilderna är beskurna på ett sätt som gör att Mathson lämnas lite utanför, vid sidan av. Jag har efter att ha studerat boken ganska svårt att beskriva husen. Jag kan inte med handen på hjärtat säga att husen ser ut si och så, är ungefär så här höga och har så många rum. Bilderna handlar i stället om Mikael Olsson, den värld han öppnar; han visar hur husen framträder för honom. Här erbjuder han oss att se dem som han gör. På hans sätt.

MEN VAD ÄR DET DÅ Olsson ser i husen, vad finns där för honom som han väljer att dela med oss? Det som egentligen framträder är färg, form och ljus, omsatta till bilder av en gardinspringa, ett hörn, ett tomt rum, man kan se bilderna som en slags atmosfärer. Ta bilden på den urbäddade sängen. Där ser vi lager av madrasser; grönvit, ljusblå, brun och sedan filter, flera stycken, i olika färger, några vikta, några ovikta. Fonden utgörs av en trävägg.

Mikael Olsson skapar sin egen värld av Bruno Mathsons hus genom att förmedla sina egna intryck och upplevelser av platsen. Bilderna visar oss hur han ser, inte vad som finns där.

Och just där ligger också värdet av Olssons bilder, som var för sig inte är särskilt tilltalande, men sammantagna är givande att ta del av just för att de på ett fascinerade sätt visar på förskjutningen från Mathsons hus till Olssons blick.

RIKARD EKHOLM

LURIG KAMRAT

Marie Andersson

Marie Andersson

SAILOR PRESS, 2011

Genom åren har jag sett Marie Anderssons bilder i olika utställningssammanhang. Hennes lågmälda undersökningar av kameran och fotografiet har fått fäste i mig och framträder i bland just som sådana minnesbilder som hon själv undersöker. Att se flera års produktioner samlade i en ambitiös katalog blir ett kärt återseende, en materialiserad déjà vu som öppnar för sammanläsningar.

Välskrivna texter betonar den fotografiska poesin och relationen till måleri i bilderna. Här vill jag lägga till att Andersson är en forskare med en hypotes: Rum, tid och minne är gäckande storheter och det fotografiska mediet en lurig kamrat.

Matilda Plöjels formgivning överensstämmer med tesen vilket gör katalogen till eget verk. Jag funderar; bilder, fragment, speglingar eller projektioner – hur minns vi egentligen?

MARIA LANTZ

SÄLLSAMT SKÖRT

Agnes Thor

Aurora Borealis

MÖREL BOOKS, 2010

Ett slags ljusglimt återkommer i de flesta av bokens bilder; som ett embryo, en glimt i en tunnel, eller en polstjärna – kanske är det en skymt av norrskenet (det svenska ordet för aurora borealis).

Bokens titel är stansad på ett ordentligt uppruggat, tjockt vitt papper, nästan som en luden pärm. Inlagan är omsluten av ett lila och ett rosa silkespapper, varpå ett fyrtiotal bilder följer i en linjär ström. De flesta är urblekta och tagna ute i naturen, men några få bilder som är tagna inomhus representerar en motkraft och skapar spänning i den här ömma, sällsamma och sköra berättelsen om mötet mellan människa, natur och ljus.

Det känns kul att historien inte avslöjar ifall mötet är ett kärt återseende eller en ny konflikt.

»Aurora Borealis« är vackert producerad i numrerade exemplar i en liten upplaga.

OSCAR POULSEN